

დანართი 1
დამტკიცებულია
თავისუფალი ხედვის აკადემიის
ხელმძღვანელის 2024 წლის 03 აპრილის N01/8 ბრძანებით
ცვლილება განხორციელებულია
დანართი 1
თავისუფალი ხედვის აკადემიის
ხელმძღვანელის 2025 წლის 27 ივნისის N01/45 ბრძანებით
ცვლილება განხორციელებულია
დანართი 1
თავისუფალი ხედვის აკადემიის
ხელმძღვანელის 2025 წლის 27 აგვისტოს N01/76 ბრძანებით

საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების ინსტრუქცია და დამტკიცების წესი

თბილისი

2024

მუხლი 1. ზოგადი დებულება

1. წინამდებარე წესი განსაზღვრავს შპს თავისუფალი ხედვის აკადემიის (შემდგომში - აკადემია) პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების დამტკიცების, ცვლილებების განხორციელების პროცედურებს.

მუხლი 2. ტერმინთა განმარტება

1. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა – სასწავლო მიზნების, სწავლის შედეგების, მოდულის/მოდულების, შესაბამისი კრედიტების, სწავლების მეთოდების, შეფასების ფორმებისა და სასწავლო პროცესის ორგანიზების თავისებურებათა ერთობლიობა. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამა სრულდება პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტით გათვალისწინებული ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-3/მე-4/მე-5 დონის შესაბამისი კვალიფიკაციის მინიჭებითა და დიპლომის გაცემით;

2. მოკლე ციკლის საგანმანათლებლო პროგრამა – ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-5 დონისათვის განსაზღვრული განზოგადებული სწავლის შედეგების შესაბამისი საგანმანათლებლო პროგრამა, რომლის შექმნის საფუძველია პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტი და რომელიც უკავშირდება ბაკალავრიატის საგანმანათლებლო პროგრამას ან ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-7 დონისათვის განსაზღვრული განზოგადებული სწავლის შედეგების შესაბამის იმ საგანმანათლებლო პროგრამას, რომელიც აგრეთვე გადის ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოს მე-6 დონისათვის განსაზღვრულ განზოგადებულ სწავლის შედეგებზე;

3. სახელმწიფო ენაში მომზადების პროგრამა/სახელმწიფო ენაში მომზადების მოდული – საგანმანათლებლო პროგრამა/მოდული, რომლის მიზანია სახელმწიფო ენის სწავლება პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის/მოკლე ციკლის საგანმანათლებლო პროგრამის/პროფესიული მომზადების პროგრამის/პროფესიული გადამზადების პროგრამის დაძლევის მიზნებისთვის ან/და იმ პირთა სამოქალაქო ინტეგრაციის ხელშეწყობისთვის, რომელთათვისაც ქართული ენა მშობლიური არ არის.

მუხლი 3. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შემუშავების საფუძველები

1. პროგრამის შემუშავება ხორციელდება პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის ან პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის ჩარჩო დოკუმენტის საფუძველზე;

2. პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტი/პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის ჩარჩო დოკუმენტი განსაზღვრავს შესაბამისი პროფესიული კვალიფიკაციის მისანიჭებლად საჭირო კრედიტების მოცულობას, მისაღწევ სწავლის შედეგებს, იმ მოდულების ერთობლიობას, რომელთა სწავლის შედეგების მიღწევა აუცილებელია პროფესიული კვალიფიკაციის მისანიჭებლად, აგრეთვე შესაბამის პროგრამაზე დაშვების და პროგრამის განხორციელების წინაპირობებს, შესარჩევი სწავლების მეთოდებისა და შეფასების სისტემის

ალტერნატიულ ჩამონათვალს;

3. ახალი პროგრამის შერჩევისას აკადემია ითვალისწინებს მათ თავსებადობას დაწესებულების მისიასთან, ეროვნულ და რეგიონულ პრიორიტეტებს, შრომის ბაზრის და დამსაქმებელთა მოთხოვნებს, აკადემიის მიერ შემუშავებულ სტრატეგიულ და სამოქმედო გეგმებს;

4. ახალი პროგრამის შერჩევის საფუძველი შეიძლება ასევე გახდეს საკანონმდებლო ცვლილებები, ახალი ტექნოლოგიების შემოტანა, სხვა შიდა და გარე ფაქტორები;

5. აკადემიის მიერ კონკრეტული პროგრამის შემუშავების პროცესი შედგება შემდეგი პროცედურებისაგან:

ა) პროგრამის ინიცირება;

ბ) სამუშაო ჯგუფის შექმნა;

გ) პროგრამის განხორციელების მიზანშეწონილობისა და აკადემიის შესაძლებლობების შეფასება;

დ) პროგრამის შემუშავება;

ე) ავტორიზაციის სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის თაობაზე, აკადემიის მიერ პროგრამის შეფასება;

ვ) პროგრამის დამტკიცება;

ზ) პროგრამის განხორციელების უფლების მოპოვება;

თ) პროგრამის განვითარება, ცვლილებების განხორციელება;

ი) დასაბუთების ან შესაბამისი გარემოების არსებობის შემთხვევაში, პროგრამის გაუქმება.

მუხლი 4. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების დაგეგმვა

1. პროგრამის განხორციელების თაობაზე ინიცირება შეუძლია ნებისმიერ დაინტერესებულ პირს, მათ შორის: აკადემიის ადმინისტრაციულ და დამხმარე პერსონალს, პროგრამების განმახორციელებელ პირებს, პროფესიულ სტუდენტებს, კურსდამთავრებულებს, დამსაქმებლებს, აკადემიის პარტნიორებს და სხვა;

2. პროგრამის ინიცირებისას, ინიციატორმა უნდა წარმოადგინოს მყარი არგუმენტი, თუ რატომ მიიჩნევს მიზანშეწონილად შერჩეული პროგრამის განხორციელებას. ამ მუხლის მიზნებისათვის მყარი არგუმენტი მოიცავს, როგორც კურსდამთავრებულთა დასაქმების შესაძლებლობების თაობაზე კონკრეტულ წინადადებებს, ისე ინიცირებული პროგრამის განხორციელების რელევანტურობის დასაბუთებას იმ გეოგრაფიული არეალის ჭრილში, რომელსაც აკადემია ემსახურება;

3. თუ ინიციატორი მხარე ვერ უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელების

მიზანშეწონილობის დასაბუთების მიზნით კონკრეტული მტკიცებულებების მოპოვებას, აკადემია დაინტერესების შემთხვევაში, საკუთარი რესურსით უზრუნველყოფს მტკიცებულების შექმნას ან მოპოვებას;

4. ამ მუხლის მიზნებისათვის პროგრამების განხორციელების დასაბუთება შესაძლოა ეყრდნობოდეს შემდეგ გარემოებებს:

ა) კონცეპტუალური მიზანშეწონილობა - ამ ნაწილში აკადემიის მიერ უნდა გაანალიზდეს ხომ არ მოდის წინააღმდეგობაში პროგრამის განხორციელება აკადემიის მისიასთან, მის პროფილთან და სტრატეგიულ მიზნებთან;

ბ) რესურსული მიზანშეწონილობა - აკადემიამ უნდა შეაფასოს პროგრამის განსახორციელებლად საჭირო ადამიანური და მატერიალურ-ტექნიკური მოთხოვნები, საგანმანათლებლო რესურსები. განსაზღვროს თუ რა სახის შესაბამისობა გააჩნია უკვე და რა ნაწილში იქნება საჭირო დამატებითი ინვესტირება. მათ შორის გათვალისწინებული უნდა იქნეს პერსონალის (პროგრამის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი, პროფესიული განათლების მასწავლებლები) მოზიდვა, პერსონალის არსებობა, მათი გადამზადების საჭიროება და სხვა;

გ) ეკონომიკური მიზანშეწონილობა - აკადემიამ დასაბუთების ამ ნაწილში უნდა აღწეროს თუ რა იქნება დაფინანსების შესაძლო წყაროები. საბიუჯეტო, კერძო თუ სხვა. განსაზღვროს ოპერაციული ხარჯები და შემოსავლები, დაასაბუთოს პროგრამის განხორციელების ფინანსური მდგრადობა (საპროგნოზო ბიუჯეტი). გარდა ფინანსური მდგრადობისა, გაიაზროს პროგრამის განხორციელების ეკონომიკური მიზანშეწონილობა დანახარჯებისა და სარგებლის ანალიზზე დაყრდნობით, უფრო ფართო კონტექსტში. ამ ნაწილში აკადემიამ პროგრამის განხორციელების მიზანშეწონილობის დასაბუთებაში უნდა ასახოს, თუ სად დასაქმდებიან კურსდამთავრებულები. რამდენი ადამიანი დაასრულებს პროგრამას მისი ფუნქციონირების პერიოდში და არის თუ არა მათი დასაქმების პოტენციალი აკადემიის ფუნქციონირების არეალში; აკადემიამ უნდა მიმოიხილოს მის სამოქმედო არეალში კონკურენტი პროვაიდერების არსებობა, პროგრამის კონტექსტში. ასახოს საკუთარი ძლიერი მხარეები კონკურენტებთან მიმართებით. დაასაბუთოს თუ რატომ უნდა განახორციელოს ეს პროგრამა მან და ხომ არ გამოიწვევს პროგრამის დამატებითი ფუნქციონირება კვალიფიციური ადამიანური რესურსის სიჭარბეს. აკადემიამ ასევე უნდა გაანალიზოს სამუშაოზე დაფუძნებული (დეუალური ან კოოპერაციული) სწავლებისათვის სამოქმედო არეალში შესაძლო პარტნიორი კომპანიების არსებობა. მათ შორის მხედველობაშია მისაღები გონივრულ ვადებსა და მანძილზე სტუდენტთა ტრანსპორტირება, მასთან დაკავშირებული ხარჯები და სხვა.

დ) სამართლებრივი მიზანშეწონილობა - ამ ნაწილში აკადემიამ უნდა დაასაბუთოს, რომ

პროგრამის განხორციელება ხომ არ საჭიროებს რაიმე დამატებითი რეგულაციებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფას, როგორცაა მარეგულირებლის თანხმობა გარკვეული საქმიანობის განხორციელებისას ან პროგრამის განხორციელების პროცესში საჭირო აღჭურვილობის, მასალა- ნედლეულის შეძენა, შენახვა და გამოყენება ხომ არ უკავშირდება რაიმე სახის სალიცენზიო ან სანებართვო პირობების დაკმაყოფილებას. ასევე, აკადემია უნდა დარწმუნდეს რომ პროგრამის თანაგანმახორციელებელი, საჭიროების შემთხვევაში ფლობს შესაბამის ნებართვებს ან ლიცენზიებს ან არის რეგისტრირებული კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

ე) ოპერაციული მიზანშეწონილობა - აკადემიამ უნდა დაასაბუთოს, რომ მისი ორგანიზაციული მოწყობა იძლევა პროგრამის განხორციელების შესაძლებლობას. განსაკუთრებით ყურადღება უნდა გამახვილდეს ადმინისტრაციული და დამხმარე პერსონალის რაოდენობასა და დატვირთვაზე, თუ რამდენადაა შესაძლებელი ახალი პროგრამის ამოქმედების პირობებში მისი განხორციელების სრულფასოვანი ადმინისტრაციული მხარდაჭერა, განსაკუთრებით კი სკოლის ტერიტორიულ ერთეულებში (ფილიალებში არსებობის შემთხვევაში). დაგეგმვის, კონტროლის, მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის, სასწავლო პროცესის მონიტორინგის, პროფესიული სტუდენტთათვის სრულფასოვანი სერვისების მიწოდების უზრუნველყოფა.

5. პროგრამის განხორციელების მიზანშეწონილობის დასაბუთებლად ყველა ასპექტის რეალისტურად გააზრების საფუძველზე, ხორციელდება რისკებისა და სარგებლის საერთო შეჯამება და საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება პროგრამის განხორციელების მიზანშეწონილობასთან დაკავშირებით;

6. პროგრამის განხორციელების მიზანშეწონილობის დასაბუთებას ცალკეული ასპექტების მიხედვით აკადემიის სხვადასხვა სტრუქტურული ერთეულები ან პირები საკუთარი კომპეტენციის ფარგლებში, განიხილავენ ანალიზის დოკუმენტს, რომელსაც ასევე იხილავს აკადემიის ხელმძღვანელი.

7. პროგრამის შემუშავების მიზნით აკადემიის ხელმძღვანელის ბრძანებით იქმნება სამუშაო ჯგუფი;

8. სამუშაო ჯგუფის საქმიანობას უძღვება პროგრამის პოტენციური ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი ან აკადემიის ხელმძღვანელის მიერ შერჩეული პირი. სამუშაო ჯგუფის შემადგენლობაში შესაძლებელია შევიდნენ პროგრამის ინიციატორი, პროგრამ(ებ)ის ხელმძღვანელ(ებ)ი/თანახელმძღვანელ(ებ)ი, პროფესიული განათლების მასწავლებლები /პრაქტიკის ინსტრუქტორი, პრაქტიკისა და დასაქმების სამსახურის პერსონალი, დამსაქმებლები, სკოლის პარტნიორი ორგანიზაციების წარმომადგენელი (პრაქტიკის განმახორციელებელი

ორგანიზაციები), ბიბლიოთეკის პერსონალი, საფინანსო სამსახურის პერსონალი, პროფესიული ასოციაციის წარმომადგენლები (არსებობის შემთხვევაში), დარგის ექსპერტები და სხვა.;

9. პროგრამის დაგეგმვის პირველ ეტაპზე, სამუშაო ჯგუფი განიხილავს დაწესებულებაში კონკრეტული პროგრამის განხორციელების მიზანშეწონილობას, ანალიზებს დაწესებულების შესაძლებლობას პროგრამის მატერიალური და ადამიანური რესურსების უზრუნველყოფასთან დაკავშირებით, ინფრასტრუქტურის მზაობას, პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფის საკითხს, მსგავსი მიმართულების პროგრამების განხორციელების გამოცდილებას და სხვა;

10. ახალი პროგრამის შემუშავების შესახებ სამუშაო ჯგუფის ანალიზი განიხილება აკადემიის ხელმძღვანელის მიერ.

11. ახალი პროგრამის შემუშავების შესახებ აკადემიის ხელმძღვანელის მიერ დადებითი გადაწყვეტილება მიიღება თუ პროგრამა შეესაბამება ეროვნულ და საერთაშორისო დონეზე არსებულ დარგობრივ სტანდარტებს(არსებობის შემთხვევაში), აკადემიის მისიას და საგანმანათლებლო პრიორიტეტებს, ითვალისწინებს დარგში არსებულ მოთხოვნებს, უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულების კონკურენტუნარიანობას საქართველოს და საერთაშორისო განათლების და შრომის ბაზარზე, არსებობს შესაბამისი მატერიალური და ადამიანური რესურსები, არსებობს პროგრამის ფინანსური უზრუნველყოფა.

მუხლი 5. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავება

1. პროგრამის შექმნის საფუძველია პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტი ან ჩარჩო დოკუმენტი;
2. პროგრამა შესაძლებელია განხორციელდეს სამუშაოზე დაფუძნებული მიდგომით. სამუშაოზე დაფუძნებული სწავლება გულისხმობს პროგრამით გათვალისწინებული ზოგიერთი სწავლის შედეგის მიღწევას რეალურ ან/და იმიტირებულ სამუშაო გარემოში. პროგრამით განსაზღვრული ზოგიერთი სწავლის შედეგის რეალურ სამუშაო გარემოში მიღწევა შესაძლებელია დუალური ან კოოპერაციული სწავლებით. პროგრამით განსაზღვრული ზოგიერთი სწავლის შედეგის იმიტირებულ სამუშაო გარემოში მიღწევა შესაძლებელია, განხორციელდეს დაწესებულებაში. კოოპერაციული სწავლება გულისხმობს დაწესებულებისა და პრაქტიკის ობიექტის მიერ პროგრამის ერთობლივად განხორციელებას, როდესაც შესაბამისი პროგრამის დარგობრივი მოდულებით გათვალისწინებული კრედიტების არაუმეტეს 50%-ის შესაბამისი სწავლის შედეგების მიღწევა ხდება რეალურ სამუშაო გარემოში, გარდა პროგრამის დუალურად განხორციელებისა. პროფესიული

საგანმანათლებლო სტანდარტით განისაზღვრება კოოპერაციული სწავლების ფარგლებში პროგრამის დარგობრივი მოდულებით გათვალისწინებული კრედიტების 50%-ზე მეტის შესაბამისი სწავლის შედეგების მიღწევის შესაძლებლობა/დასაშვებობა რეალურ სამუშაო გარემოში. პროგრამის კოოპერაციული მიდგომით განხორციელების მიდგომები განისაზღვრება წინამდებარე წესით;

3. პროგრამის შემადგენელი ნაწილებია:

ა) ძირითადი დოკუმენტი;

ბ) მოდულები;

გ) სასწავლო გეგმა;

დ) პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო მატერიალური რესურსების/მასალა ნედლეულის ჩამონათვალი;

ე) ინფორმაცია პროგრამის განმახორციელებელი ადამიანური რესურსის შესახებ;

ვ) პროგრამის განხორციელების ბიუჯეტი;

ზ) პროგრამის განხორციელებაში ჩართულ პარტნიორ ორგანიზაციებთან გაფორმებული ხელშეკრულებები;

თ) პროგრამა შესაძლებელია მოიცავდეს სხვა სახის დანართებს, საჭიროებისა და სპეციფიკის შესაბამისად.

4. პროგრამის ძირითადი დოკუმენტი მოიცავს პროგრამის სახელწოდებას ქართულ და ინგლისურ ენაზე, პროგრამის ჩარჩო დოკუმენტის სახელწოდებას ქართულ და ინგლისურ ენაზე, რომლის საფუძველზე შექმნილია პროგრამა; პროგრამის შექმნის საფუძველს; მისანიჭებელ კვალიფიკაციას ქართულ და ინგლისურ ენაზე; პროგრამის მიზანს; პროგრამაზე დაშვების წინაპირობას/წინაპირობებს; დასაქმების შესაძლებლობებს; პროგრამის სტრუქტურასა და მოდულებს; პროგრამის მოცულობას; პროგრამის სავარაუდო ხანგრძლივობას; მისანიჭებელი კვალიფიკაციის შესაბამის სწავლის შედეგებს; სწავლის შედეგების მიღწევის დადასტურებისა და კრედიტის მინიჭების პრობებს; რეკომენდაციებს სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების (სსსმ) და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე (შშმ) პროფესიული სტუდენტების სწავლებისათვის; ინფორმაციას ქართული ენის/სხვა სახის კომპეტენციის დადასტურების შესახებ; ინფორმაციას პროგრამის პრაქტიკული კომპონენტის განხორციელებისათვის პარტნიორი ორგანიზაციების შესახებ (ასეთის არსებობის შემთხვევაში); ინფორმაციას დანართების შესახებ (დანართების ნუსხა); ინფორმაციას პროგრამის ხელმძღვანელის შესახებ; პროგრამის განხორციელების ადგილს, მისამართს, აკადემიის საკონტაქტო ინფორმაციას

და სხვა ინფორმაციას საგანმანათლებლო სტანდარტის მოთხოვნებისა და სამუშაო ჯგუფის გადაწყვეტილებით. პროგრამის დანართებია: სასწავლო გეგმა (ქართულენოვანი სტუდენტებისთვის); სასწავლო გეგმა (არაქართულენოვანი სტუდენტებისთვის); სასწავლო გარემო და მატერიალური რესურსის ჩამონათვალი; ინფორმაცია პროგრამის განმახორციელებელი პერსონალის შესახებ; ადაპტირებული მოდულები (შემუშავებული პროგრამა უნდა მოიცავდეს შესაბამისი საგანმანათლებლო სტანდარტით/ჩარჩო დოკუმენტით გათვალისწინებულ ყველა ზოგად და სავალდებულო/პროფესიულ მოდულს); არჩევითი მოდულები (ასეთის არსებობის შემთხვევაში); ქართული ენის მოდულები;

5. პროგრამის დასახელების შერჩევის მიდგომები

ა) პროგრამის დასახელება შესაძლოა განსხვავდებოდეს მისანიჭებელი კვალიფიკაციის დასახელებისაგან, თუმცა არ უნდა იყოს შეცდომაში შემყვანი და არ უჩენდეს დაინტერესებულ პირებს არასწორ მოლოდინს სწავლის შედეგებთან ან სამომავლო დასაქმებასთან დაკავშირებით;

ბ) პროგრამის სახელწოდება შესაძლოა იყოს, როგორც დასაქმების პოზიცია, ასევე საქმიანობის ან სწავლების სფერო.

6. მოდულის სახეები, სტრუქტურა და შინაარსი

ა) პროგრამა მოიცავს სამი ტიპის მოდულებს: ზოგადი მოდულები, პროფესიული მოდულები და არჩევითი მოდულები, ხოლო პროგრამაში, რომელშიც ინტეგრირებულია ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის სწავლის შედეგები, ასევე მოიცავს ინტეგრირებულ ზოგად მოდულებს;

ბ) პროგრამა სავალდებულოდ მოიცავს ქართული ენის მოდულებს (A2 და B1), რომელთა მიზანია არაქართულენოვანი პროფესიული სტუდენტები პროგრამის გასავლელად მოამზადოს ქართულ ენაში. საბაზო პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებისათვის გათვალისწინებულია ქართული ენის A2 დონის მოდული, ხოლო საშუალო და უმაღლესი პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის მიზნებისათვის - ქართული ენის A2 და B1 დონის მოდულები. ქართული ენის მოდულების გავლა სავალდებულო არაა იმ შემთხვევაში, თუ პროგრამა ხორციელდება არაქართულ ენაზე;

გ) საგანმანათლებლო სტანდარტით გათვალისწინებული ზოგადი მოდულები, არსებობის შემთხვევაში ინტეგრირებული ზოგადი მოდულები და პროფესიული მოდულები სავალდებულოა და მათი ამოღების/ჩანაცვლების უფლება სამუშაო ჯგუფს არ გააჩნია;

დ) არჩევითი მოდულების შერჩევისას, სამუშაო ჯგუფი ხელმძღვანელობს

საგანმანათლებლო სტანდარტით და შესაბამისად განსაზღვრავს ამ ტიპის მოდულთა პროგრამაში დაშვების შესაძლებლობასა და მოცულობას, რომელიც შესაბამისობაში უნდა იყოს საგანმანათლებლო სტანდარტით განსაზღვრულ ოდენობასთან;

ე) სამუშაო ჯგუფის მიერ არჩევითი მოდულების გათვალისწინების შემთხვევაში, ლოგიკურად უნდა უკავშირდებოდეს მისანიჭებელ კვალიფიკაციას ან/და პროფესიული სტუდენტის მომავალ საქმიანობას, რაც სამუშაო ჯგუფის მიერ უნდა იქნეს დასაბუთებული. არჩევითი მოდულების შერჩევისას სამუშაო ჯგუფმა უნდა გაითვალისწინოს მოდულზე დაშვების წინაპირობები, რომელიც არ უნდა აღემატებოდეს შესამუშავებულ პროგრამაზე დაშვების წინაპირობებს ან არ უნდა იყოს მითითებული წინმსწრები მოდულის გავლის აუცილებლობა. პროგრამაში შეტანილი არჩევითი მოდულის გავლა კვალიფიკაციის მისანიჭებლად სავალდებულოა;

ვ) თუ საგანმანათლებლო სტანდარტი მოიცავს უცხოური ენის შესაბამისი დონის ზოგად მოდულს. პროგრამის შემუშავებისას, სამუშაო ჯგუფი უფლებამოსილია შეარჩიოს შესაბამისი უცხოური ენა, რომელსაც ასწავლის პროგრამის ფარგლებში და ეს ასახოს უცხოური ენის მოდულში. თუ საგანმანათლებლო სტანდარტი აკონკრეტებს უცხოურ ენას, მისი შეცვლა დაუშვებელია;

ზ) თუ პროგრამა პროფესიულ მოდულებში ითვალისწინებს რომელიმე კონკრეტულ უცხოურ ენას, მაშინ ზოგადი უცხოური ენა იგივე უნდა იყოს.

თ) სამუშაო ჯგუფი უფლებამოსილია არჩევით მოდულებში გაითვალისწინოს სხვა უცხოური ენის ან ენების სწავლებაც, ან უცხოური ენის უფრო მარტივი (დაბალი დონე) ან რთული (მაღალი დონე) მოდულები;

ი) პროგრამის მოდულები შედგება სამი ნაწილისაგან: ზოგადი ინფორმაცია, სტანდარტული ჩანაწერები და დამხმარე ჩანაწერები;

კ) მოდულის პირველ (ზოგადი ინფორმაცია) და მეორე (სტანდარტული ჩანაწერები) ნაწილებში რაიმე სახის ცვლილების განხორციელება დაუშვებელია. ასეთი ცვლილების საჭიროების შემთხვევაში, აკადემია დაუყოვნებლივ აცნობებს უფლებამოსილ ორგანოს;

ლ) დამხმარე ჩანაწერები ატარებენ სარეკომენდაციო ხასიათს, შესაბამისად, დასაშვებია მათში ცვლილებების შეტანა, სათანადო დასაბუთებით. კონკრეტულად, შესაძლებელია შეიცვალოს სწავლების მიდგომები და მეთოდები, შეფასების ინსტრუმენტები, თემატიკა, საგანმანათლებლო რესურსი. განხორციელებული ცვლილება უნდა წარმოადგენდეს არსებულის თანაბარ ალტერნატივას ან უკეთ ითვალისწინებდეს სწავლების უახლეს მეთოდებს ან დარგის შესაბამის ტექნოლოგიებს;

მ) მოდულის განხორციელებისათვის განსაზღვრული საათების განაწილებაში სამუშაო ჯგუფს შეუძლია ასახოს თავისი მიდგომები. საათების განაწილების ცვლილებისას დასაშვებია ცვლილება, როგორც პროფესიული სტუდენტის დატვირთვის სახეებს შორის (ჰორიზონტალურად), ასევე სწავლის შედეგებს შორის (ვერტიკალურად), საათების საერთო მოცულობის უცვლელად;

ნ) სამუშაო ჯგუფს შეუძლია თემატიკა შეცვალოს მხოლოდ მისაღწევი სწავლის შედეგის კონტექსტში, ასევე შეცვალოს სწავლების მეთოდები, საკუთარი შეხედულებისამებრ. სწავლების შერჩეული მეთოდები უნდა იძლეოდეს სწავლის შედეგის მიღწევის შესაძლებლობას. სწავლის შედეგების შეფასება შესაძლოა დაიგეგმოს, როგორც ცალ-ცალკე, ისე რამდენიმე სწავლის შედეგისა - ერთად;

ო) მოდულის განხორციელების ადგილის ველში მიეთითება ის ადგილი ან ადგილები, სადაც ხორციელდება სასწავლო პროცესი;

პ) პროფესიული სტუდენტის მიერ სწავლის შედეგის მიღწევის შეფასების მიმართულებების შეცვლა დაუშვებელია. სამუშაო ჯგუფი უფლებამოსილია დააკონკრეტოს შეფასების ინსტრუმენტის სახე;

ჟ) მოდულის ბოლოს შესაძლოა მიეთითოს იმ პირის (პირების) მონაცემები, რომელიც მოცემულ მოდულს განახორციელებს. შესაძლოა მოდულს ორი ან მეტი პირი ახორციელებდეს. სასწავლო პროცესი შესაძლოა წარმართოს ერთმა ან რამდენიმე პირმა. თუ მოდულის სხვადასხვა სწავლის შედეგის სწავლებას სხვადასხვა პირი ახორციელებს, მოდულში/პროგრამის შესაბამის დანართში ხორციელდება ამ პირების იდენტიფიცირება. შესაძლებელია მოდულიდან ამოღებულ იქნას ინფორმაცია მოდულის განმახორციელებელი პირის შესახებ და ეს ინფორმაცია დასაშვებია პროგრამას დაერთოს დანართის სახით ამ დებულების შესაბამისად.

7. პროგრამაზე დაშვების წინაპირობების განსაზღვრა

ა) სამუშაო ჯგუფის მიერ, სათანადო დასაბუთებით, დასაშვებია საგანმანათლებლო სტანდარტით გათვალისწინებულ პროგრამაზე დაშვების წინაპირობის შეცვლა იმგვარად, რომ პროგრამის წინაპირობა თავის თავში მოიცავდეს სტანდარტით გათვალისწინებული წინაპირობის დაცვას, არ უნდა იყოს იმაზე დაბალი, ვიდრე ეს იყო განსაზღვრული საგანმანათლებლო სტანდარტით;

ბ) პროგრამაზე დაშვების წინაპირობები შესაძლოა შეიცვალოს, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

8. შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა მონაწილეობა სასწავლო პროცესში

ა) პროგრამა უნდა მოიცავდეს ჩანაწერს შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სასწავლო პროცესში მონაწილეობის შესახებ;

ბ) შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა სასწავლო პროცესში მონაწილეობის შესახებ ჩანაწერი შესაბამისობაში უნდა იყოს საგანმანათლებლო სტანდარტით განსაზღვრულ მოთხოვნებთან.

9. პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო რესურსი

ა) პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ადამიანურ რესურსს განეკუთვნება:

- პროგრამის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი,
- პროფესიული განათლების მასწავლებელი,
- პრაქტიკის ობიექტზე - პროფესიული სტუდენტების სწავლებაზე/მენტორობაზე პასუხისმგებელი პირი;

ბ) პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ადამიანური რესურსების საკვალიფიკაციო და სხვა სახის მოთხოვნები განისაზღვრება აკადემიის შიდა მარეგულირებელი აქტით;

გ) დაუშვებელია ერთი პირის მიერ პროგრამის ყველა პროფესიული მოდულის განხორციელება. პროგრამას სავალდებულოდ უნდა ჰყავდეს 2 ან მეტი განმახორციელებელი;

დ) მოდულის განმახორციელებელი პერსონალის რაოდენობა უნდა იძლეოდეს პროგრამის მდგრადი განხორციელების შესაძლებლობას;

ე) დასაშვებია, ინფორმაცია მოდულის განმახორციელებელი პირების ან/და ინფორმაცია პროგრამის განსახორციელებლად საჭირო მატერიალური რესურსის თაობაზე, არ იყოს მოდულის დამხმარე ჩანაწერების ნაწილი და დამტკიცდეს პროგრამის დანართების სახით ან არსებობდეს ორივე სახით. პროგრამის დანართების სახით დამტკიცებული დოკუმენტი, რომელშიც განსაზღვრულია პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პირები, სავალდებულოდ უნდა მოიცავდეს ინფორმაციას კონკრეტული მოდულის/სწავლის შედეგის მიღწევისა და შეფასების კომპეტენციის ფლობის/დადასტურების შესახებ. ამასთან, ჩანაწერის დასტურად უნდა მიეთითოს შესაბამისი მტკიცებულების სახე, მაგ.: დიპლომი, სერტიფიკატი, ცნობა და სხვა, რაც სავალდებულოდ განთავსდება პერსონალის პირად საქმეში;

ვ) პროგრამას სავალდებულოდ უნდა ჰყავდეს პროგრამის ხელმძღვანელი. პროგრამას შესაძლოა ჰყავდეს ერთზე მეტი ხელმძღვანელი ან/და თანახელმძღვანელი;

ზ) პროგრამის ხელმძღვანელისა/თანახელმძღვანელის საკვალიფიკაციო და სხვა მოთხოვნები განსაზღვრულია აკადემიის შიდა მარეგულირებელი აქტებით;

თ) დასაშვებია ერთი და იგივე პირი ხელმძღვანელობდეს ერთზე მეტ პროგრამას. აღნიშნული დატვირთვა უნდა მიეთითოს მასთან გაფორმებულ სამუშაოს აღწერილობაში. პერსონალის დატვირთვა არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით განსაზღვრულ ოდენობას.

10. პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო მატერიალური რესურსი

ა) პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო მატერიალური რესურსი მოიცავს სასწავლო გარემოს, სასწავლო გარემოს შესაბამის აღჭურვილობასა და მასალა - ნედლეულს;

ბ) სამუშაო ჯგუფი იხილავს პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვილობისა და მასალა - ნედლეულის სარეკომენდაციო ნუსხას და იღებს გადაწყვეტილებას, აკადემიაში პროგრამის განხორციელების მიზნებისათვის მათი რელევანტურობის თაობაზე;

გ) სამუშაო ჯგუფს, სათანადო დასაბუთებით უფლება აქვს ჩაანაცვლოს, დაამატოს ან ამოიღოს ცალკეული აღჭურვილობა/ინვენტარი/მასალა/ნედლეული. სამუშაო ჯგუფის მიერ განსაზღვრული მატერიალურ-ტექნიკური აღჭურვილობა და მასალა-ნედლეული უნდა იძლეოდეს პროგრამის სწავლის შედეგების სრულფასოვნად განხორციელების შესაძლებლობას;

დ) პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო მატერიალური რესურსი ან მისი ნაწილი შესაძლოა აკადემიის ნაცვლად ხელმისაწვდომი იყოს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული ორგანიზაციის ბაზაზე/პრაქტიკის ობიექტზე. ამ შემთხვევაში, მოცემულ აღჭურვილობასთან/მასალა ნედლეულთან პროფესიულ სტუდენტთა დაშვების შესაძლებლობა და უწყვეტობა, იმ ოდენობითა და ხანგრძლივობით, რასაც ითვალისწინებს პროგრამა, გარანტირებული უნდა იყოს აკადემიასა და ორგანიზაციას შორის გაფორმებული ხელშეკრულებით, ორგანიზაციის ბაზაზე მისაღებ პროფესიულ სტუდენტთა ოდენობის გათვალისწინებით. ამავე ხელშეკრულებას უნდა დაერთოს შესაბამისი რესურსის (აღჭურვილობა, მასალა-ნედლეული და სხვა) ნუსხა, რომლის უზრუნველყოფასაც ახორციელებს პარტნიორი ორგანიზაცია;

ე) თუ აკადემია დაგეგმავს კონკრეტული მოდულის ან სწავლის შედეგის განხორციელებას პარტნიორი ორგანიზაციის ბაზაზე, ამ ორგანიზაციასთან გაფორმებულ ხელშეკრულებას უნდა დაერთოს მოდულის ან სწავლის შედეგ(ებ)ის მიღწევისათვის საჭირო მატერიალური რესურსის ჩამონათვალი, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ასეთი აღჭურვილობა განსაზღვრული არ არის, მაგ. ზოგიერთ საგანმანათლებლო სტანდარტში მოცემული საწარმოო პრაქტიკის მოდულის სწავლებისთვის არ არის განსაზღვრული მატერიალური

რესურსი. ეს რესურსი არ უნდა უქმნიდეს საფრთხეს სწავლის შედეგების ხარისხიანად მიღწევის უზრუნველყოფას.

11. პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო საგანმანათლებლო რესურსი

ა) საგანმანათლებლო რესურსში/გამოყენებულ ლიტერატურაში ან/და ინფორმაციის წყაროებში უნდა მიეთითოს სკოლის საბიბლიოთეკო ფონდში დაცული ქალაქზე ან ელექტრონულ მატარებელზე არსებული ლიტერატურა, რიდერი ან/და სხვა რესურსი, ასევე ინტერნეტ სივრცეში არსებული ბმულები, რომლებიც არსებობს თავისუფალი წვდომის რეჟიმში, რომელსაც მოდულის სწავლებისას გამოიყენებს მოდულის განმახორციელებელი და პროფესიული სტუდენტებისთვის იქნება ხელმისაწვდომი;

ბ) ელექტრონული რესურსის გამოყენების შემთხვევაში, ლიტერატურაში დასახელების გვერდით მითითებული უნდა იყოს „ელექტრონული ვერსია“ და ბმული (არსებობის შემთხვევაში);

გ) მოდულში მითითებული საგანმანათლებლო რესურსი უნდა იყოს სწავლის შედეგების ადეკვატური და იძლეოდეს სწავლის შედეგების სრულფასოვნად მიღწევის შესაძლებლობას;

4. იმ შემთხვევაში, თუ აკადემიის ბიბლიოთეკაში არ არის დაცული მოდულის სწავლის შედეგის მიღწევისათვის საჭირო საგანმანათლებლო რესურსი, სამუშაო ჯგუფის რეკომენდაციის საფუძველზე, აკადემიის ბიბლიოთეკის პერსონალი უზრუნველყოფს მათ შეძენას, არაუგვიანეს პროგრამის პროექტის შემუშავების დასრულებამდე;

5. იმ პროგრამების შემთხვევაში, როდესაც მოდულები საგანმანათლებლო რესურსების სახით ითვალისწინებენ ნორმატიული აქტების გამოყენებას, მოდულში აქტის დასახელების გვერდით უნდა მიეთითოს საკანონმდებლო აქტების საძიებო სისტემა - „matsne.gov.ge“ ან სხვა. სისტემასთან უწყვეტი წვდომა უნდა დადასტურდეს აკადემიის მიერ სისტემასთან/ორგანიზაციასთან გაფორმებული ხელშეკრულებით ან შესაბამისი წერილობითი დოკუმენტის/მომსახურების საფასურის გადახდით დოკუმენტის არსებობით;

12. პროგრამის განხორციელებისათვის საჭირო ფინანსური რესურსი

ა) პროგრამის შემუშავებისას, აკადემიის საფინანსო სამსახურის ორგანიზებითა და სამუშაო ჯგუფის წევრების ჩართულობით, სავალდებულოდ იქმნება პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებული შემოსავლებისა და ხარჯების საპროგნოზო ბიუჯეტი(შემდგომში პროგრამის ბიუჯეტი). პროგრამის ბიუჯეტი უზრუნველყოფს აკადემიის ფინანსური რესურსების მობილიზებასა და პროგრამის მდგრადობას, რაც

საშუალებას იძლევა სწორად განისაზღვროს სწავლის საფასური, ჯგუფში პროფესიული სტუდენტების რენტაბელური რაოდენობა და სხვა;

ბ) პროგრამის ბიუჯეტი შედგება შემოსავლებისა და ხარჯების ნაწილისაგან;

გ) პროგრამის ბიუჯეტის შემოსავლების მთავარი წყაროა სწავლის საფასური/ვაუჩერი. პროგრამა შესაძლებელია სრულად ან ნაწილობრივ დაფინანსდეს სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, გრანტებით, მიზნობრივი დაფინანსების წყაროებით, დამხმარე ეკონომიკური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლებით და სხვა, რაც აისახება პროგრამის ბიუჯეტში;

დ) პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯები, მოიცავს პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პირების შრომის ანაზღაურებას მიერ დადგენილი წესის შესაბამისად, პროგრამის სასწავლო მასალების ღირებულებას, არსებობის შემთხვევაში- პროგრამით გათვალისწინებული სხვა აქტივობების ორგანიზებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, როგორცაა სასწავლო ექსკურსიები, ვორქშოპები და სხვა. თუ სხვა მიზნობრივი წყაროებიდან არ ფინანსდება, პროგრამის ბიუჯეტი შესაბამისი თანაფარდობით ითვალისწინებს საოპერაციო ხარჯებს. ადმინისტრაციულ, ასევე შენობა-ნაგებობების და აღჭურვილობის, ექსპლოატაციის, შენახვის, აღდგენის, კომუნალურ, ასევე გაუთვალისწინებელ ხარჯებს;

ე) პროგრამის განსახორციელებლად საჭირო დანახარჯებისა და შემოსავლების შედარებით განისაზღვრება რენტაბელური ჯგუფის ოდენობა - სტუდენტთა ის მინიმალური რაოდენობა, რომლის შემთხვევაშიც შემოსავლები უზრუნველყოფს პროგრამის განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯების გაწევის შესაძლებლობას;

ვ) პროგრამის ბიუჯეტის შედგენისას, არსებობის შემთხვევაში, აკადემიის მიერ გაითვალისწინება გასული წლების დინამიკა, მათ შორის: დაგეგმილი შემოსავლები, რომელიც ფაქტობრივად ვერ იქნა მიღებული, რაც გამოწვეული იყო პროფესიულ სტუდენტთა განთესვით, პროფესიული სტუდენტის სტატუსის შეჩერებით, შიდა ან გარე მობილობით, პროფესიული სტუდენტის სტატუსის შეწყვეტით, გადახდის უუნარობით (არასაბიუჯეტო დაფინანსების შემთხვევაში), აკადემიის მიერ დადგენილი ფინანსური შეღავათებით და სხვა;

ზ) აკადემიის მიერ დადგენილი წესით, სამუშაო ჯგუფი განსაზღვრავს პროგრამაზე პროფესიულ სტუდენტთა ზღვრულ ოდენობას, რომელიც უნდა აღემატებოდეს პროგრამის ბიუჯეტის მიხედვით განსაზღვრული რენტაბელობის ნორმას.

14. პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პრაქტიკის ობიექტი

ა) აკადემიასთან ერთად პროგრამის კოოპერაციული სწავლების სახით განხორციელების უფლება აქვს მეწარმე სუბიექტს/იურიდიულ პირს ან საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად მიკრო/მცირე ბიზნესის სტატუსის/ფიქსირებული გადასახადის გადამხდელის სტატუსის მქონე პირს;

ბ) დასაშვებია ერთი პროგრამისათვის რამდენიმე პრაქტიკის ობიექტის არსებობა. ასეთ შემთხვევაში, პროფესიულ სტუდენტთა ჯგუფი შესაძლოა გადანაწილდეს პრაქტიკის სხვადასხვა ობიექტებზე ერთი და იგივე სწავლის შედეგის მისაღწევად ან ერთსა და იმავე პროფესიულ სტუდენტს უხდებოდეს სხვადასხვა ობიექტებზე სხვადასხვა სწავლის შედეგის მიღწევა;

გ) აკადემიასთან ერთად პროგრამის კოოპერაციული სწავლების სახით განხორციელების პრაქტიკის ობიექტი უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ კრიტერიუმებს:

ა) აცნობიერებდეს პროგრამის განხორციელების პროცესში ჩართულობის მნიშვნელობას და საკუთარ, როგორც საგანმანათლებლო მომსახურების მიმწოდებლის პასუხისმგებლობას და ჰქონდეს პროგრამის განხორციელებაში ჩართვის მოტივაცია;

ბ) მისი ადამიანური და მატერიალური რესურსი შესაბამისობაში უნდა იყოს პროგრამის მოთხოვნებთან და სწავლის შედეგებთან;

გ) საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად ლიცენზიას/ნებართვას ან სხვა სპეციალურ რეგულირებას დაქვემდებარებული საქმიანობის განხორციელების შემთხვევაში, მოპოვებული ჰქონდეს ლიცენზია/ნებართვა ან სპეციალური რეგულირებით გათვალისწინებული სხვა უფლებამოსილება;

დ) აკადემია უფლებამოსილია კონკრეტულ შემთხვევაში დაადგინოს დამატებითი კრიტერიუმები;

ე) აკადემიასა და პრაქტიკის ობიექტს შორის თანამშრომლობის პერიოდში, მოცემულ კრიტერიუმებთან პრაქტიკის ობიექტის შესაბამისობა აკადემიის მიერ მოწმდება პრაქტიკული კომპონენტის დაწყებამდე არანაკლებ ერთი თვით ადრე.

15. პრაქტიკის ობიექტისათვის განსაზღვრული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების შეფასების წესი

ა) პროგრამის შემუშავების სამუშაო ჯგუფი, პროგრამის სპეციფიკის გათვალისწინებით, შეარჩევს პრაქტიკის ობიექტს წინამდებარე წესის შესაბამისად;

ბ) პრაქტიკის ობიექტთან კომუნიკაციას ახორციელებს აკადემიის ხელმძღვანელი სტუდენტური სერვისების განვითარების, პროფორიენტაციის, კარიერული სერვისების განვითარების და დასაქმების ხელშეწყობის მენეჯერთან და პროგრამის

ხელმძღვანელთან/თანახელმძღვანელთან ერთად;

გ) პრაქტიკის ობიექტის წარმომადგენელს უნდა განემარტოს პროგრამის განხორციელებაში პრაქტიკის ობიექტის როლი, მონაწილეობის ფორმა, პასუხისმგებლობები, უფლებები და მოვალეობები;

დ) კანონმდებლობითა და წინამდებარე განსაზღვრული წესით, პრაქტიკის ობიექტისათვის განსაზღვრულ კრიტერიუმებთან შესაბამისობიდან მიზნით, პროგრამის ხელმძღვანელი პრაქტიკის ობიექტის წარმომადგენელთან ერთად ავსებს შესაბამის ფორმას აკადემიის მიერ დადგენილი წესით. მოცემულ ფორმაში უნდა მიეთითო კონკრეტული კრიტერიუმების დაკმაყოფილების მტკიცებულებები. შესაბამისობის ფორმას ხელს აწერს აკადემიის და პრაქტიკის ობიექტის წარმომადგენელი;

ე) პრაქტიკის კომპონენტის განმახორციელებელ პარტნიორ ორგანიზაციასთან აკადემია აფორმებს ხელშეკრულებას;

ვ) პრაქტიკული კომპონენტის განხორციელების შესახებ ხელშეკრულება უნდა მოიცავდეს:

- პრაქტიკის ობიექტისა და დაწესებულების საიდენტიფიკაციო მონაცემებს;
- პროგრამის სახელწოდებას(ქართულ და ინგლისურ ენებზე), რომლის ფარგლებშიც ხორციელდება თანამშრომლობა;
- პრაქტიკის ობიექტისა და პროგრამის განხორციელების ადგილის მისამართებს;
- პროგრამით გათვალისწინებული სწავლის შედეგების განაწილებას დაწესებულებასა და პრაქტიკის ობიექტს შორის;
- პრაქტიკის ობიექტზე მისაღები პროფესიული სტუდენტების რაოდენობას;
- პროფესიული სტუდენტის შეფასების სისტემის აღწერას, მათ შორის, ინფორმაციას შუალედური შეფასებისა და საკვალიფიკაციო გამოცდის შესახებ;
- პროფესიული სტუდენტის სწავლის პირობებს, რომლებიც უზრუნველყოფენ პრაქტიკის ობიექტზე პროფესიული სტუდენტის გამოცხადების შესაძლებლობას და მის ჩართულობას აღნიშნულ პროცესებში, ასევე აღნიშნულ პროცესებში მისი ჩართულობის უზრუნველყოფის მექანიზმებს (გეოგრაფიული მდებარეობა, ტრანსპორტირება და სხვა);
- პრაქტიკის ობიექტის ვალდებულებებს პროფესიული სტუდენტის სწავლის პერიოდში შრომის უსაფრთხოების წესების დაცვის უზრუნველყოფისა და უსაფრთხო სამუშაო გარემოს შექმნის შესახებ;
- ხელშეკრულების ვადას, რომელიც არ უნდა იყოს პროგრამის ხანგრძლივობაზე

ნაკლები და ხელშეკრულების შეწყვეტის წესს;

- პრაქტიკის ობიექტზე სტუდენტთა უზრუნველყოფის თაობაზე ადამიანური და მეტერიალური რესურსებით;
- პრაქტიკის ობიექტის სხვა უფლებებს, ვალდებულებებს, პასუხისმგებლობებსა და საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრულ სხვა საკითხებს.

ზ) პროგრამის დარგობრივი მოდულებით გათვალისწინებული თეორიული სწავლების თემატიკისა და პრაქტიკული სწავლების დროში თანხვედრის საკითხები წყდება აკადემიასა და პრაქტიკის ობიექტის მიერ, ურთიერთშეთანხმებით;

თ) პროგრამაზე ჩასარიცხ პროფესიულ სტუდენტთა ადგილების ზღვრული რაოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს პროგრამის განხორციელებაში ჩართულ პრაქტიკის ობიექტ(ებ)თან დადებული ხელშეკრულებ(ებ)ით განსაზღვრულ პროფესიულ სტუდენტთა რაოდენობების ჯამს;

ი) აკადემიასა და პრაქტიკის ობიექტს შორის გაფორმებული ხელშეკრულება ვადამდე შეწყდება, თუ:

- პრაქტიკის ობიექტი არ ასრულებს ხელშეკრულებით ნაკისრ მოვალეობებს;
- პროგრამების პრაქტიკის ობიექტის მოთხოვნებთან შესაბამისობის შეფასების შედეგები, თუ პრაქტიკი ობიექტი გონივრულ ვადაში ვერ უზრუნველყოფს ხარვეზების აღმოფხვრას;
- აკადემიას უარი ეთქვა ავტორიზაციაზე/გაუუქმდა ავტორიზაცია ან დაკარგა პროგრამის განხორციელების უფლება.

კ) აკადემიასა და პრაქტიკის ობიექტს შორის გაფორმებული ხელშეკრულება ვადამდე შეიძლება შეწყდეს შეწყვეტის თარიღამდე შესაბამისი ფაქტის დადგომის მომენტიდან.

16. პროგრამის სასწავლო გეგმა

ა) პროგრამის სასწავლო გეგმა არის დოკუმენტი, რომელიც უზრუნველყოფს პროგრამის თანმიმდევრულ განხორციელებას;

ბ) მოდულების განხორციელების დაგეგმვისას გაითვალისწინება პროგრამის კომპონენტებით/მოდულებით განსაზღვრული წინაპირობები და პროფესიული სტუდენტის კვირეული დატვირთვა;

გ) საწარმოო პრაქტიკის კომპონენტში, პრაქტიკის ობიექტის სპეციფიკის გათვალისწინებით, შესაძლოა მხედველობაში იქნას მიღებული სპეციფიკური სამუშაო რეჟიმის დარგების ჩამონათვალის დამტკიცების შესახებ საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი შემთხვევები;

დ) სასწავლო გეგმაში სავალდებულოდ მიეთითება დროის შუალედი/განმეორებითი შეფასებისათვის;

ე) სასწავლო გეგმაში მიეთითება შემდეგი სახის ინფორმაცია:

- პროგრამის დასახელება;
- მოდულის დასახელება;
- მოდულის სარეგისტრაციო ნომერი;
- მოდულის ხანგრძლივობა კრედიტებში;
- სასწავლო გარემო;
- მოდულზე დაშვების წინაპირობები;
- მოდულის განხორციელების ხანგრძლივობა კვირებში;
- კვირეული სასწავლო დატვირთვა;
- განმეორებითი შეფასების თაობაზე აღნიშვნა;
- საათების ჯამი (საკონტაქტო, დამოუკიდებელი, შეფასება);
- სხვა სახის ინფორმაცია.

ვ) საშუალო კვირეული დატვირთვა განისაზღვრება 30-40 საათი. თუმცა, შესაძლოა არსებობდეს ცალკეული გარემოება, როდესაც სასწავლო დატვირთვა ამ დიაპაზონით ვერ განისაზღვრება, მაგ: პრაქტიკული კომპონენტის შემთხვევაში, შეფასების ან განმეორებითი შეფასების კვირეული დატვირთვა, ინდივიდუალური სასწავლო გეგმის შემთხვევები და სხვა. პროფესიული სტუდენტის სასწავლო დატვირთვა არ უნდა აღემატებოდეს კანონმდებლობით დადგენილ მოთხოვნებს.

მუხლი 6. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის დამტკიცება

1. სამუშაო ჯგუფის მიერ შემუშავებული პროგრამა გადაეცემა აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერს.

2. ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერი იხილავს პროგრამის შესაბამისობას პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების ავტორიზაციის სტანდარტებთან და კანონმდებლობის მოთხოვნებთან და წერს დასკვნას;

3. ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერის მიერ შემუშავებული დასკვნა და პროგრამის სრული პაკეტი გადაეცემა აკადემიის ხელმძღვანელს.

4. აკადემიის ხელმძღვანელი განიხილავს პროგრამის პაკეტს და ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერის დასკვნას პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულების ავტორიზაციის სტანდარტებთან პროგრამის შესაბამისობის შესახებ და იღებს შემდეგ გადაწყვეტილებათაგან ერთ-ერთს:

ა) პროგრამის დამტკიცების შესახებ;

ბ) პროგრამის გადამუშავების შესახებ, რა დროსაც სრულად/ნაწილობრივ უნდა იქნეს გათვალისწინებული დასკვნაში მოყვანილი გარემოებები.

5. პროგრამა მტკიცდება აკადემიის ხელმძღვანელის მიერ ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერის დადებითი დასკვნის საფუძველზე;

6. ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერი კოორდინაციას უწევს პროგრამის განხორციელების უფლების მოპოვების პროცედურებს, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 7. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის განვითარება

1. პროგრამაში ცვლილებების განხორციელება შესაძლებელია პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის შეფასების მოქმედი სისტემით გათვალისწინებული ღონისძიებების შედეგების ანალიზის (პროგრამის შიდა და გარე შეფასების შედეგები), ჩარჩო დოკუმენტში/საგანმანათლებლო სტანდარტში, შესაბამისი სახელმწიფო უწყების მიერ პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის ჩარჩო დოკუმენტში/საგანმანათლებლო სტანდარტში შეტანილი ცვლილებების, დარგში მიმდინარე მნიშვნელოვანი ცვლილებების, შრომის ბაზრის მოთხოვნის (არჩევითი მოდულის შემთხვევაში), საკანონმდებლო ცვლილებების ან სხვა გარემოებების საფუძველზე;

2. პროგრამაში ცვლილებები ხორციელდება შემდეგ შემთხვევებში:

ა) აკადემიის ინიციატივით;

ბ) პროგრამის შემუშავების საფუძველად არსებული პროფესიულ საგანმანათლებლო სტანდარტში ან პროგრამის შემუშავების მარეგულირებელ სხვა საკანონმდებლო აქტებში ან და სხვა ცვლილებების განხორციელების შემთხვევაში.

3. აკადემიის ინიციატივით პროგრამაში ცვლილებების განხორციელება ემსახურება პროგრამის განვითარებას. ამ მიზნით, აკადემიის წარმომადგენელთა ინიციატივა

ეყრდნობა შემდეგ გარემოებებს:

- ა) პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პროფესიული განათლების მასწავლებელთა გამოკითხვის შედეგებს;
- ბ) პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პრაქტიკის ობიექტების წარმომადგენელთა გამოკითხვის შედეგებს;
- გ) პროფესიულ სტუდენტთა გამოკითხვის შედეგებს;
- დ) სფეროს მარეგულირებელი საკანონმდებლო ბაზის ცვლილება ან ახალი ტექნოლოგიების/ მიდგომების დანერგვა;
- ე) ახალი საგანმანათლებლო რესურსის იდენტიფიცირება;
- ვ) პროგრამის მდგრადობის მიზნით, პროფესიული განათლების მასწავლებელთა დამატება;
- ზ) პროფესიულ სტუდენტთა შუალედური და საკვალიფიკაციო შეფასების შედეგები;
- თ) სხვა ნებისმიერი გარემოება, რაც მიზნად ისახავს პროგრამის განვითარებას.

4. პროგრამაში ცვლილების შეტანის საფუძველი

- ა) პროგრამაში ცვლილების საფუძველი შესაძლოა გახდეს პროგრამის ხარისხის უზრუნველყოფის მექანიზმების მიხედვით განსაზღვრული ღონისძიებები, მათ შორის:
  - მონაცემების შეგროვება - პროგრამის შეფასება ხარისხის უზრუნველყოფის შიდა და გარე მექანიზმების გამოყენებით: დარგში მიმდინარე ცვლილებების შესწავლა/პროგრამის შეფასება პირდაპირი (პროფესიულ სტუდენტთა შედეგების მიღწევის შესწავლა, სწავლის შედეგების შეფასება) და არაპირდაპირი მეთოდების (დაინტერესებული მხარეების გამოკითხვა) გამოყენებით;
  - მონაცემების დამუშავება - მიღებული ინფორმაციის, გამოკითხვისა და შეფასების შედეგების ანალიზი;
  - გასაუმჯობესებელი მხარეების იდენტიფიცირება - ანალიზის საფუძველზე პროგრამაში გამოკვეთილი გასაუმჯობესებელი მხარეების განხილვა ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერის, პროგრამის ხელმძღვანელის/ხელმძღვანელების და სხვა პირების მიერ;
  - რეკომენდაციების შემუშავება და ცვლილებების დაგეგმვა - პროგრამის განვითარების მიზნით, პროგრამაში გამოვლენილი გასაუმჯობესებელი მხარეების გასწორებასთან დაკავშირებული რეკომენდაციების შემუშავება და შესაბამისი ცვლილებების დაგეგმვა;
  - ცვლილებების განხორციელება - აღნიშნული რეკომენდაციების იმპლემენტაცია შიდა აქტებით განსაზღვრული მხარეების ჩართულობითა და პროცედურებით.

ბ) პროგრამის განხორციელების შეფასების მექანიზმები გაწერილია აკადემიის ხარისხის უზრუნველყოფის დოკუმენტებში;

გ) დაინტერესებული მხარეები განისაზღვრება პროგრამის შემუშავების პროცესში ჩართული პირების მიერ;

დ) პროგრამის ცვლილების საფუძვლების დოკუმენტირება:

- პროგრამის ხელმძღვანელის ან სწავლების, განვითარების და ინოვაციური პროცესების ხელშეწყობის მენეჯერის სამსახურეობრივი ბარათი და პროგრამის ხელმძღვანელის თანხმობა, პროგრამაში ცვლილებების განხორციელების მიზანშეწონილობის თაობაზე. პროგრამაში ცვლილებების შეტანის შესახებ სამსახურეობრივ ბარათს თან უნდა დაერთოს ცვლილებების განხორციელების მიზანშეწონილობის დასაბუთება და ცვლილებების პროექტი;
- ხარისხის უზრუნველყოფის, კვლევების და ვერიფიკაციის უზრუნველყოფის მიმართულების მენეჯერის დასკვნა, სადაც არგუმენტირებულია პროგრამაში ცვლილებების განხორციელების აუცილებლობა. ასეთ შემთხვევაში, დასკვნას იხილავს პროგრამის ხელმძღვანელი. პროგრამის ხელმძღვანელის დადებითი გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში, პროგრამას ამტკიცებს აკადემიის ხელმძღვანელი.

5. აკადემიის ინიციატივით პროგრამაში დასაშვები ცვლილებები

ა) დაწესებულების ინიციატივით დასაშვებია პროგრამაში შემდეგი სახის ცვლილებების განხორციელება:

- პროგრამის სახელწოდების ცვლილება;
- პროგრამის მიზნისა და კურსდამთავრებულის კარიერული შესაძლებლობების დაზუსტება;
- პროგრამის სტრუქტურის შეცვლა, რაც გამოწვეულია არჩევითი მოდულების დამატებით ან ამოღებით;
- მისაღწევი სწავლის შედეგების შეცვლა, რაც გამოწვეულია არჩევითი მოდულების დამატებით ან ამოღებით;
- სწავლების მიდგომის შეცვლა/დამატება;
- მოდულების მე-3 ნაწილში (დამხმარე ჩანაწერები) ნებისმიერი ხასიათის ცვლილება, მათ შორის: თემატიკის გამრავალფეროვნება, სწავლების მეთოდების შეცვლა, მოდულის განხორციელების მიდგომების შეცვლა, საათების გადანაწილება, სასწავლო რესურსის შეცვლა და სხვა;

- მატერიალური რესურსების ჩამონათვალის ცვლილება;
- პროგრამის განხორციელების ადგილის ცვლილება, მათ შორის პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პრაქტიკის ობიექტის ცვლილება;
- პროგრამის განმახორციელებელი პროფესიული განათლების მასწავლებლების შემადგენლობის ცვლილება;
- სასწავლო გეგმის ცვლილება;
- ტექნიკური ხასიათის ცვლილებები, რომელიც მიზნად ისახავს დოკუმენტის ტექნიკურ ან რედაქციულ გამართვას ან ჩანაწერების შესაბამისობაში მოყვანას მოქმედ კანონმდებლობასთან;
- პროგრამაში ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის სწავლის შედეგების ინტეგრირება;
- პროგრამის განხორციელების ფორმის ცვლილება;
- სხვა სახის ცვლილებები, რომელთა განხორციელებაც დაწესებულების კომპეტენციას განეკუთვნება.

გ) აკადემია ვალდებულია კანონმდებლობით დადგენილი წესით სსიპ — განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრს გაუგზავნოს ინფორმაცია, შესაბამისი დასაბუთება და მტკიცებულებები, როც პროგრამაში შეაქვს შემდეგი სახის ცვლილებები:

- პროგრამის სახელწოდების ცვლილება;
- პროგრამის სტრუქტურის შეცვლა, რაც გამოწვეულია არჩევითი მოდულების დამატებით ან ამოღებით;
- მისაღწევი სწავლის შედეგების შეცვლა, რაც გამოწვეულია არჩევითი მოდულების დამატებით ან ამოღებით;
- პროგრამის განხორციელების ადგილის ცვლილება, მათ შორის პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პრაქტიკის ობიექტის ცვლილება;
- პროგრამაში ზოგადი განათლების საშუალო საფეხურის სწავლის შედეგების ინტეგრირება;
- პროგრამის განხორციელების ფორმის ცვლილება.

დ) აკადემია უფლებამოსილია მიიღოს დასაბუთებული გადაწყვეტილება, შეცვლილი პროგრამის პარალელურად, ამ პროგრამის შეცვლამდე არსებული პროგრამის მხოლოდ აღნიშნული პროგრამის შეცვლამდე ჩარიცხული პროფესიული სტუდენტებისთვის

განხორციელების შესახებ, რასაც კანონმდებლობით დადგენილი წესით აცნობებს სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრს.

6. პროგრამაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე ინიცირება

ა) თუ პროგრამაში განსახორციელებელია ისეთი სახის ცვლილება, რომლის უფლებამოსილებაც აკადემიას არ გააჩნია, აკადემია ახდენს ცვლილებების ინიცირებას შესაბამის სახელმწიფო უწყებაში;

ბ) ამ შემთხვევებს მიეკუთვნება ცვლილებების საჭიროება პროგრამის სწავლის შედეგებში, შეფასების კრიტერიუმებში, კომპეტენციის პარამეტრის ფარგლებში, ან შეფასების მიმართულებებში, პრაქტიკის ობიექტის ან/და ავტორიაციის საბჭოს გადაწყვეტილებაში მითითებულ კომპონენტში ცვლილებები;

გ) ამ შემთხვევაში, აკადემია შესაბამისი პროგრამის ხელმძღვანელის/თანახელმძღვანელის და პროგრამის განხორციელებაში ჩართული პროფესიული განათლების მასწავლებლების მიერ წარმოდგენილი ერთობლივი ანგარიში, ოფიციალური წერილით ეგზავნება შესაბამის სახელმწიფო უწყებას;

დ) ინიცირების სამუშაოს შესრულებისას, აკადემია უფლებამოსილია ჩართოს სხვა საგანმანათლებლო დაწესებულების ამავე პროგრამის განმახორციელებელი პირები და ერთობლივი წერილით გააკეთონ ინიცირება პროფესიული საგანმანათლებლო სტანდარტის განვითარებისა და ხარისხის გაუმჯობესების მიმართულებით.

7. პროგრამაში ცვლილებების განხორციელება

ა) პროგრამაში ცვლილებების შეტანა ხორციელდება პროგრამის დამტკიცებისათვის განსაზღვრული პროცედურების დაცვით, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ცვლილება ეხება ტექნიკურ ან მექანიკურად განსახორციელებელ ცვლილებებს ან კონკრეტული მოდულის მესამე ნაწილს. ასეთ შემთხვევაში, ცვლილებების რელევანტურობას იხილავს პროგრამის ხელმძღვანელი/თანახელმძღვანელი და მისი თანხმობით, აკადემიის ხელმძღვანელი ამტკიცებს პროგრამაში ცვლილებებს;

ბ) პროგრამაში ცვლილებების შეტანის შესახებ გადაწყვეტილებაში მიეთითება ცვლილებების ძალაში შესვლის თარიღი;

გ) თუ პროგრამაში შესული ცვლილებები ითვალისწინებს პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციის შესაბამისი საბჭოს გადაწყვეტილებაში ცვლილებების განხორციელების აუცილებლობას, რაც გულისხმობს ცვლილებების შინაარსის შეუსაბამობას საბჭოს არსებულ გადაწყვეტილებასთან ან კანონმდებლობით დადგენილ სხვა შემთხვევებს, აკადემია კანონმდებლობით

დადგენილი წესით შუამდგომლობით მიმართავს ავტორიზაციის საბჭოს ცვლილებების განხორციელების თაობაზე ან სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ეროვნულ ცენტრს ინფორმირების მიზნით;

დ) პროგრამაში შეტანილი ისეთი სახის ცვლილებები, რომლებიც იწვევენ პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტორიზაციის საბჭოს გადაწყვეტილებებში ცვლილებების შეტანის საჭიროებას, ასეთი ცვლილებები ძალაში შედის საბჭოს მიერ შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღების მომენტიდან;

8. პროგრამებში ცვლილებების განხორციელების შესახებ ინფორმაცია კანონმდებლობით დადგენილი წესით, აკადემიის მიერ აისახება პროფესიული განათლების მართვის საინფორმაციო სისტემაში.

მუხლი 8. პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამის გაუქმება

1. პროგრამის გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს აკადემიის ხელმძღვანელი.
2. პროგრამის გაუქმება უნდა ეფუძნებოდეს შესაბამის დასაბუთებას;
3. პროგრამის გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებამდე უნდა გაანალიზდეს პროფესიულ სტუდენტთა შემდგომი განათლების უზრუნველყოფის მექანიზმები;
4. აკადემიის ხელმძღვანელის მიერ პროგრამის გაუქმების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებისას, შესაბამისი ინფორმაცია უნდა მიეწოდეს სსიპ განათლების ხარისხის განვითარების ცენტრს, კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

მუხლი 9. პროფესიული სტუდენტის შემდგომი განათლებით უზრუნველყოფის მექანიზმები

1. პროფესიულ სტუდენტს უფლება აქვს, პროგრამის შეცვლის ან გაუქმების შემთხვევაში დაასრულოს სწავლა იმ პროგრამაზე, რომელზედაც სწავლობს, ან ისარგებლოს პროფესიული სტუდენტის მობილობის უფლებით;
2. პროგრამის გაუქმების ან შეცვლის შემთხვევაში აკადემია ვალდებულია პროფესიულ სტუდენტს/მის კანონიერ წარმომადგენელს წერილობით განუმარტოს ამ შემთხვევაში სტუდენტის უფლება. ამ შემთხვევაში პროფესიული სტუდენტის/მისი კანონიერი წარმომადგენლის ნება/გადაწყვეტილება გამომხატული უნდა იყოს მატერიალურად ან ელექტრონულად, წერილობითი სახით;
3. პროგრამაში ცვლილებების განხორციელების შემთხვევაში შესაძლოა საჭირო გახდეს ინდივიდუალურ სასწავლო გეგმის შემუშავება (საჭიროების მიხედვით) აკადემიის მიერ

დადგენილი წესით. ინდივიდუალური სასწავლო პროგრამა მუშავდება პროფესიული სტუდენტის მონაწილეობით;

4. პროგრამის ავტორიზაციის პერიოდში, პროგრამაში მისანიჭებელი კვალიფიკაციის ცვლილება დასაშვებია, თუ აღნიშნული უკავშირდება არსებულ დარგობრივ მახასიათებელში განხორციელებული ცვლილებიდან გამომდინარე პროგრამის დარგობრივ მახასიათებელთან ან ეროვნული კვალიფიკაციების ჩარჩოსა და სწავლის სფეროების კლასიფიკატორთან შესაბამისობაში მოყვანას. ასეთ შემთხვევაში, აღნიშნული პროგრამა არ განიხილება ახალ პროგრამად;

5. პროგრამის შეცვლის ან გაუქმების შემთხვევაში დაწესებულება შესაბამისი უწყებების ინფორმირებას განახორციელებს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

6. პროფესიული სტუდენტის შემდგომი განათლებით უზრუნველყოფას აკადემია ახორციელებს შემდეგი მექანიზმების გამოყენებით:

ა) მისცეს პროგრამის დასრულების შესაძლებლობა გასაუქმებელი საგანმანათლებლო პროგრამის პროფესიულ სტუდენტებს. ამ შემთხვევაში პროგრამაზე ახალი ნაკადის მიღება არ ხორციელდება;

ბ) ხელი შეუწყოს პროფესიული სტუდენტის მობილობის პროცესს. ასეთი შემთხვევებისათვის აკადემია აფორმებს ხელშეკრულებას სხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან, რომლებიც ახორციელებენ იდენტურ/მსგავს პროგრამებს;

გ) შესთავაზოს პროფესიულ სტუდენტს ამავე ან სხვა დაწესებულებაში, იმავე ან მსგავსი მიმართულებისა და სპეციალობის ფარგლებში განხორციელებულ სხვა პროგრამაზე გადასვლა მობილობის წესით;

დ) უზრუნველყოს პროფესიული სტუდენტების ინფორმირება სხვა საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამების შესახებ;

ე) გააცნოს პროფესიულ სტუდენტებს მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებული მობილობის წესი, ვადები და პირობები.